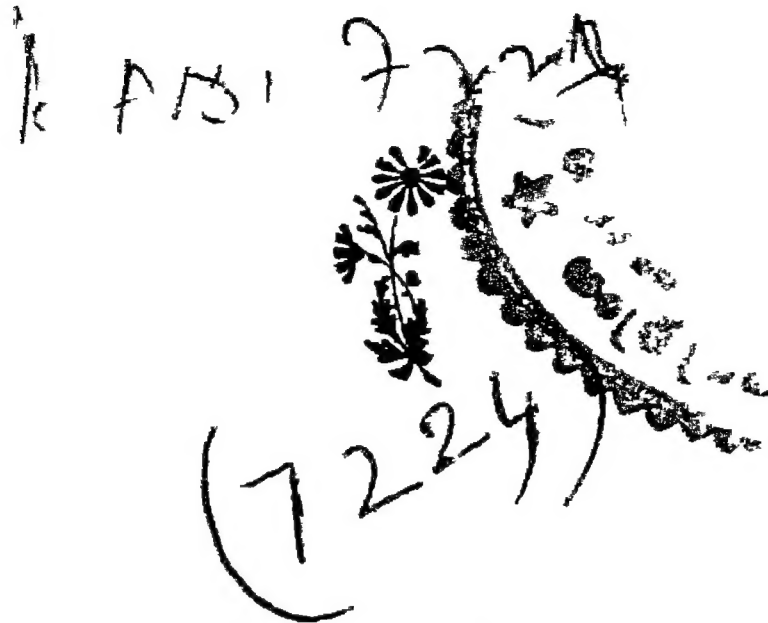

హరి దాసి

1671-16

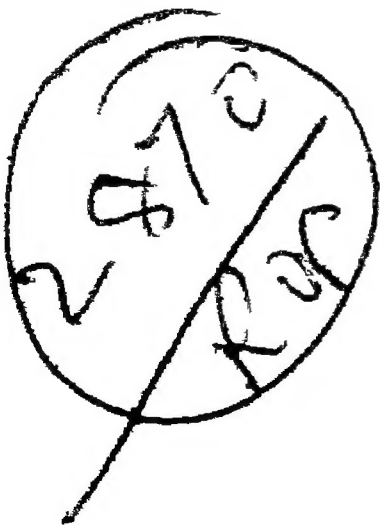
[పావై పాటల స్వచ్ఛానువాదము]

సమర్పణము

చిన్నతనమునందే చూత్పవిహీనడనై న నన్ను లాలించి పాలించి
ముద్దుజేసిన ఒక

వైష్ణవ భక్తురాలికి పుష్పాంజలులతో

కూర్పు

పి దుర్గారావు, యం ఓ యర్

ప్రథమ ముద్రణము వేయి ప్రతులు

సర్వ సామగ్రి ముఖ్య గ్రంథ రచి
గ్రంథ

రుథిరోద్ధారి నామ స చక్రము - హేమంతము మార్గళి
జనవరి - 1984

మూల్యము రెండు రూపాయలు

ముద్రణము

“వేంకట రత్నా” విజయవాడ-2

ప్రతులకు

పి దుర్గారావు, యం ఓ యల్

చెరుకుపల్లి పోస్టు, (వయా) నక్సేకల్,

నక్సేకల్ తాలూకా, వల్లగొండ జిల్లా

వినయ వాక్యము

శ్రీ లక్ష్మీదేవి యవతారమైన శ్రీ గోడాదేవి పొడిన మంగ
మహాజ్వలములు వధుభక్తి ప్రవాహములైన తిరుప్పావై గీతములు
వైష్ణవ భక్తి సాంప్రదాయానుయాయులకే గాన సర్వులకు వచిత్రము
లైనవి ఈ గీతములు తమిళభాషలో గలవు

విష్ణ్వలయములలో నిత్యము ంధానము చేయు నీ గీతములు
పెక్కుభాషలలో ననువదించబ నవి తెలుగు భాషలో గూడ యెండతో
వహనుభాషలు ఆరువ్పావై గీతములను గడ్డపద్య గీతకా రూపములనే
గాక విపుల వ్యాఖ్యలతో ప్రచురించరి

కొంతకాలము క్రిందట యీ అంపావై గీతములను మహాకవి
కీ శే దేవలెల్లి వెంట కృష్ణ రామయ్య తెలుగు భాషలో గీతకా రూప
మున ననువదించిరి ఈ ధ్యనే రసధుని శ్రీ ముద్రాల జూనియర్
గారు వారి శ్లోకపూర్తి సందర్భమున తిరుప్పావై గీతములను గీతకా
రూపమున ప్రకటించిరి

ఆ రె డు అస్తములను ఈమధ్యనే పరి చుట జరిగినది ఆ
గీతములయెడ నాకు గలనె యాస కివలన తిరుప్పావైకి సంబంధించిన
ఒకట రెండు వ్యాఖ్యలను గూడ పరిచి అని నేనదివఱకే కృష్ణ భక్తితో
గూడిన గీతములు ఒకటి రెండు అస్తములు రచించి ప్రచురించుటచేతను
కృష్ణ భక్తితో గూ న యీ మధురగీతములు నన్నాకర్షించినవి

నాకు గొప్ప కలతాశ కిలేక పోయినప్పటికి తమిళము రాకపోయి
వచ్చుటకి ఈ తిరుప్పావై గీతములను రచించుటకు బూనుకుంటని
అనగా నాంధ్రీ రింపబడిన తిరుప్పావై గీతములను వ్యాఖ్యలను జూచి అనుక
రించునన్నమాట

అయినను ఆరుప్పావై గీతముల యెడ నాకు గల అస కిచేత నాకు
తోడిన రీతిలో స్వేచ్ఛానువాదమును గాన తిని పాడుకొనుటకు వీలుగా
గీతములన్నియు ఒకే ఒక అంధస్సులో గూర్చి అని ప్రతి గీతమును నిలువది
పంతులలో గూర్చితిని

శ్రీ గోదాదేవి చరిత్ర

లిపుతూరునందు విష్ణుచిత్తుడు (పెరియాళ్వారు) అను హరిభక్తుడు గలడు అతడు వరమ విష్ణుభక్తుడు అతడు తన పెరటిలో తులసవనము పెంచుచుండెను అతడు ప్రతిదినము తన పెరటిలోని తులసీదళములతోను పూవులతోను దండలుగ్రుచ్చి అలయమూర్తియగు మన్నారుదేవిని (శ్రీశ్రీష్టస్వామికి) సమర్పించుచుండెడివాడు స్వామికొవెలనుండి తీర్థప్రసాదములు గ్రహించి తిరిగి వచ్చుచుండెడివాడు

ఒకనాడు విష్ణుచిత్తుడు యథాప్రకారముగా స్వామికి మాల్యము లర్పించి తిరిగివచ్చునరికి తులస వనములో ఒక బాలిక కనిపించెను అతడా బాలికను గోదా యని పేరు పెంచుకొను చుండెను గోదా యనగా భూదేవి యనియు పూలమాల యనియు అర్థము

శ్రీ గోదాదేవి క్రమముగా పెరిగి పెద్దదగుచుండెను ఆమె వయసుతోపాటు విష్ణుభక్తిగూడ వృద్ధియగు చుండెను ఆమె విష్ణుదేవుని వరింప మనసున ప్రేమి చు చుండెను ఈసమయమున ఆమెకు "అనిగూడ పేరు గలను ఆండాళు అనగా లక్ష్మీదేవియని తమిళమున యర్థము

శ్రీ గోదాదేవి ప్రతిరోజు విష్ణుచిత్తుడు శ్రీ స్వామికి తీసికొనిపోవు మాల్యములను ధరింప తాను స్వామికి తగుదునా యని నిర్మలమగు బావయందును అద్దమునందును తన ప్రబంబముభూషణుని యా మాల్యములను యథాప్రకారముగ బుట్టలో నుంచుచుండెను ఆ ఆముక్త మాల్యములనే విష్ణుచిత్తుడు స్వామికి సమర్పించుట జరుగు చుండెడిది

ఒక దినమున విష్ణుచిత్తుడు స్వామి కర్పించు పూలాల యందు ఒక దీర్ఘ కేశమును జూచి శ్రీ గోదాదేవిని ప్రశ్నించును ఆమె మాల్యములను ప్రతిదినము నలంకరించుకొని బుట్టలో బెట్టుచుండెనని విషయమును దెలుపును అతడు శ్రీ గోదాదేవిని చుండలిండి నూతన మాల్యములను స్వామికి దీసికొని పోవను

విష్ణుచిత్తుడు తెచ్చిన నూతన మాల్యముల స్వామి మూర్తిపై నిలువలేదు విష్ణుచిత్తుడు కలతబొందెను స్వామి స్వప్నమందు సాక్షాత్

రించి నీ నామరిత ధరించిన మాల్యములే నాకు మక్కువ" అని వ్రాసుచును

శ్రీ గోదాదేవిని తమిళములో చూడ కుడు త నాంచారు" అని అందురు అనగా ధరించిన పూలదండ నిచ్చునది అని యర్థము ఈ చూడికుడు త పక్షమునే సంస్కృతీకరించి అముక్త మాల్యద అని పేరిపెట్టి సావాతీ గుహరాంగణ వక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వారు గొప్ప ప్రబంధమును రచించిరి

విష్ణుచితుడు తనకుమార్తె శ్రీ గోదాదేవి విరహవేదనను మన్నాడు స్వామికి విన్నవించుకొనును! స్వామి ప్రత్యక్షమై అను శ్రీరంగనాథుని ఎదకు తీసికొని పొమ్మనెను విష్ణుచితుడతే తనకుమార్తెను శ్రీరంగము నకు తీసికొని పోను!

శ్రీరంగమున దు విష్ణు చుడు శ్రీరంగనాథుని పేరించి సుతించెను శ్రీరంగనాథుడు అతని మనస్సునందుగల కోరికను తెలిసికొని గోదాదేవిని తన కుద్ధాంతమునకు చేర్చుకొనెను! ఒక మాయారూపిణిని అస్థానము దుంచెను!

తీర్థ ప్రసాదములు స్వీకరించిన తరువాత అండలు విడిదికి వచ్చిరి కాని పల్లకిలో శ్రీ గోదాదేవి కనిపింపలేదు విష్ణుచితుడు దుఃఖించుచుపోయి శ్రీరంగనాథస్వామికి విన్నవించుకొనును! స్వామి కూతునింటేవద్దనుంచు కుని యిచ్చట మొలపెట్టట న్యాయముకాదని శ్రీరంగనాథుడు పలికెను! విష్ణు చుడు తన చిటదికి బోయిచూడగా శ్రీ గోదాదేవి యచ్చటనే యుండెను

తరువాత విష్ణుచితునకు శ్రీరంగనాథస్వామి శ్రీ గోదాదేవి యందు తనకు గల ప్రేమను వ్యక్తము చేయును బ్రహ్మాది దేవతలను రాయబార ముపును విష్ణు చుడంగీకరించి స్వామి తన గ్రామమున విల్లిపుత్తూరునకు పరివారముతో వచ్చినచో పాణి గహణముసేతునని పలుకును

అతే స్వామి తన పరివారముతో విల్లిపుత్తూరునకు వచ్చి శ్రీగోదాదేవిని వివాహమాడుట జరుగును ఈ కథ వృత్తాంతమునే గైకొని శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వారు అముక్త మాల్యద ను రచించిరి

తిర్ప్పావై గీతములు

(ఇతివృత్తము)

తిర్ప్పావై గీతములో ముప్పది పాశుములు గలవ పాశురమున గీతములయందు పాశుము అనిమిది పద్యముల గలదు

మధుర భక్తికిరీట అంతమున యీ గీతములు విల్లివృత్తమునందలి విష్ణు తుని తనయ శ్రీగోదాదేవి అనున ముప్పదయవ పాశురము వలన దెలియుచున్నది

శ్రీమద్భాగవతమున దు వైవర్తవాడలో గోపకన్యలు ధన్వంతరమున కైవలమునామననే యమననలో స్నానము లాచరింప తలచి యాకాత్యాయనీదేవి అను శ్రీకృష్ణుని మగడుగ జేయుము తల్లి యాకాత్యాయనీదేవి ప్రతాపంబు నటల గదు

తిర్ప్పావై పాశురము లందు యితివృత్తము శ్రీగోదాదేవి హరి యందు ననుగ్రహించిన యాకాత్యాయనీదేవి తన చెలులను గోపకన్యలగు భాంజికల వెలులను హరిని పూజింప యమున నల్లో జలములాడ రమ్మని మేలులు పుట్ట స్నానములు చెలులతో స్వామి మురారిమొన కైవలమున ద్వాంజలమున వలనము లాచరింపుట మందిరి ప్రవేశముజేరి స్నానిని యురదేవుని మేలులు పుట్ట మహాద్దములను స్వామిని మందిరి (మహాద్దములని ప్రాంతములందు) వలయు పరిమళముల నెఱుంగున గూర్చి వలనమున స్నానిని కొన్ని కోరికలు పుట్ట లెవతలకై పర్యణము లాచరించి జన్మజన్మ లో భక్తిని కాంధవ్యమును ప్రసాదించునని వేడుకను మంగళాశాసనముతో సమాప్తమగును

ఇదిలక్షణము మూడు గీతములు మార్గశీవత మహాత్మ్యము నుగంప ప్రవృత్తి నిశ్చయము నిర్దేశి చును అలవ గీతము ల్గని వర్ణముల వివిధ పురుని ఎఱుఱుని వేడుకనుట గలదు

ఇదల గీతమును పదునెనిది గీతములగు మార్గశీవత ముగంప జలములాడ రమ్మని చెలులను మేలులు పుట్ట పదునెనిది గీత

మీన చెలులతో చల ముగడి స్వామినిందిరమున కేతెంచి ద్వార రక్షకు
ల వంతునము గా పంతుట పడునేడవ గీతమునుం యిటువది మూడవ
గీతము పలుక స్వామినిందిర దేవతలను మేలు కొలుచుట ఇటువది
గా గీతము స్వామినిందిరిం గుంగనీజన మిచ్చుట గలదు

ఇటుపడియెదు యిటువది యీటవ గీతములు పరపాద ము లమ్మని
స్వామిని వేడుకొనుట (పరపాద్యమునగా శంఖములు వాద్యములు
వైతాళికులు దీపముల శంభములు ద్వజములు వితానములు తునీదళ
మొ ములు మున్నగున) ఇటుపడియేడవ గీతమున ప్రతసమా పదివ
మున నన్ని కొకలను యాచుచు ఇటువది యోమిది యిటుగది
లొమ్మిది తముల జన్మ చన్మలకు ఆత్మయున్నంత వరకు భక్తిని
బాంధవ్యమును కొలుకుట ముప్పదవ గీతము మంగళాశా నమునొ
సమాప్తమగును

మార్గశివల మనగా ధనుర్మాస ప్రతిమని యర్థము సూక్ష్మము
ధనుస్సునందు ప్రవేం ను మేడలు షకరరాశిలో ప్రవేశించునంత ను
(ముప్పది దినములు) న్యలు యీ ప్రతమాచరింతురు ఈ ప్రతమాచ
రించునందున కన్యలు కోరిన వరుని పొందుదురనియు చక్కని వర్ణములతో
దేశము భిక్షుమగా నండుననియు పురాణములలో చెప్పబడినది గోప
ాంతలు ఈ ధనుర్మాసమున కాత్యాయనీదేవి ప్రతమాచరించునట్లుగము
శ్రీహరిని పొందినట్లుగను శ్రీమద్భాగవతమునందు గలదు

శ్రీగోవాదేవి కలియుగమున అందునను దక్షిణభారతమున జన్మించినది.
తాను పొందడలచిన వర్త సర్వవ్యాపకదైన శ్రీకృష్ణుడు భగవత్తుని యష్ట
తారములలోగూడ శ్రీకృష్ణుని యవతారిమువలె జీవితో సన్నిహితత్వము
మఱి యే అవతారిమునను గ ఎంపదు అందువలననే ఆ శ్రీనందగోప
కుమారుని ప్రేమించినది

తాను ప్రేమించున నందగోపకుమారుడు గోపి లు వేవలె
యమునది మున్నగునది లేవు తానున్నది కలియుగమున తానేమో
నందగోపి యని ప్రేమించినది అదెట్లు సాధ్యపడును ?

అందువలన శ్రీ గోవాదేవి తననొక గోపకనుగా తన చెలులను
గోపికలుగా విల్లిపుత్తూరునే ప్రేవలె గా సమీపముననున్నననే యమున-

తన గ్రామమున గల చూర్లు కృష్ణస్వామి మందిరమునే నందగోపకుమారుని
మందిరముగా భావించి అలనాడు గోపనాథులు వ్రతమాచరించుచు
తానును వ్రతమాచరించినది గోపకాంతలు శ్రీకృష్ణుని పొందినటుల
శ్రీ గోదాదేవియు హరిని పొందినది పొందుటయేనాదు పరిణయమైనది

శ్రీగుడ్డాగవతమునందు గోపకాంతలు హరిని పొందుటకు యము
నలో జలకమునాడి శ్రీ కాత్యాయనీదేవిని పూజించుచు గలదు శ్రీగోదా
దేవి అటులగా జలమునాడి రేలుగా హరినే పూజించుట తిరుప్పావై
గీతములందు గలదు

తిరుప్పావై గీతములందు స్వామిగారి వ్రత చిర్వహణమునకు పర
వాద్యములనిమ్మని వేడుచుగలదు ఇట్లు వ్రతపరమలనుగాక నిశ్చల
మైన భక్తియని గూడనర్థము చెప్పినవచ్చును పరమార్థమును బొందుటకు
భక్తి యవసరమనియు భక్తిగూడ మేళనముగ్రహమువలన నద్దిం
చుననియు అందువలన భక్తిగ్రహమునా సాధిం భక్తిద్వార పరమార్థ
మును సాధింప వలయునని గూడ స్పష్టము చెప్పిన వచ్చును

ఇందలి వ్రతపాశురము స్వామియందు ప్రణయము బాంధవ్యము
భక్తియనుభవింపవలెననెఱు భావము పృక్తిమగుచున్నది శ్రీ మచ్చిగవద్గీత
యందలి చరమ శ్లోకమువలె తిరుప్పావై నందు 18 29 పాశురములు
పదానములైనవి ఆ గీతములు భగవంతునికి ఆత్మసంర్పణమునందు
ఆత్మయున్నంతవరకు భక్తిని బాంధవ్యమును గోరుచున్నవి

శ్రీయత దా॥ అరివరాల విశ్నంగారు శ్రీ సముద్రాల వారి కృష్ణ
భావ పీఠికతో దెలిపినందు గోదాదేవి పరవశ భక్తిగానం జాంతాల
వేను - యాంతాల దనుక పరిస్పందించే ప్రణవ పరంపర

అట్లు మహనీయ గీతములకు అనుకరణములకు అనుకరణములైన
నా యీగీతములు సహృదయుల నేమాత్రము పరిస్పందింపజేసవను ధన్యు
లగా భావించుకుందును వరకు పవిత్రమైన యీ మార్గమందే యీ గీత
ములను శ్రవించి ప్రచురించుట నా భాగ్యముగా భావించుచున్నాడు

హరి దాసి

[హరి ప్రభావము]

అమ్మల - 'రణి' కొమ్మలాగా నీ
ప్రేమ - 'ల' గోడకన్నీరులా
నీ స్వస్థలలో కలిమిలు కలలాడు
కడువేళ్ళ భక్తితో కదిలి రాక నీవు

మాధవుని హృదయ మార్గశిర ముమిది
పూర్ణిమా దినమే 'పు' మ నెన్నలే
మార్గ? ప్రత్యుత్తో మాధవుని పూజించ
మనసు బూనితిమి గదె! మానినలు మేల్కొనుడు!

బా - 'కొమ్మ'ని ప్రభ ప్రభవమే గాక మునుపు
జలకంబు లాడగా చెలులు వే రాగడరె!
హరిని పూజించవలె నర్చన శీర్షనల!
ఆత్మార్పణము నేయ అతివలారా! రుడు!

కలున కన్నలతోడ కదలాడు ముంగురుల
అయశోదకు గుడ్డు లలరారు మురిపెంబు!
చంద్ర బింబమ బోలు అందాల మోముతో
నందు నిలటను బెరుగు నడయాడు బాలుడే!

శ్యామసుందరుడ! శభరాముడే! పరమాత్మ
రూపుడే! మన వ్రతము ప్రాపు! ప్రోచెడివాడ!
పరవాద్యముల నొసగి పాలించు మనవ్రతము
జలకంబులాడ జ జాక్షు లండుల రారె!

పుష్పిలో నెవనిమి పుశా త్మకుల ఘోర
మా పాద నడుమను మృగానాం వినుడ

ఈ ధనర్థామన మూవ్రతమతో హరిని
పూజి పగలుగు పరివార్తల నగు కోరికలు !

పాప ప్రముఖుడు నీ చుర్రహరిని
పదము నెచుగ నిలిపి పాదముల తేచి
సంధ్య వెలుగుల మున్నాన లాడవలె
విడువ వ్రాజి పవలె ఎరు శోక్తామిల్లి !

అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండనాయ యనుచు
భక్తితో నెలయెత్త భజియుండుగా న
నోము నోచిననాళ్ళు నేనుమున భక్తితో
వాడవలె కీర్తన పుకజాక్షుని హరిని !

పూలు ముగవగ రాదు పాలు తేనె వదిలి
కలువ కిన్నుల కాటక ను నిడగ రాదు
గోవిందా మాధవా! గోపాల కృష్ణ! యని
కూర్మికో భగవంతు కూడి పాడగవలె !

చెడు ర్మినుల జనుల బంధ కూర్చగ రాదు!
కతి నోక్తులను పరు కిష్టపెట్టగ రాదు!
దాన ధర్మము లో తగిలియుండుక వలెను!
హరిని మదిలో దుచి చూనండు మొందవలె!

ఈ మర్రి ప్రతాప వృక్షాని జేయ
నికరము నీర సాధివుని దయచేత

ఈ గోమ పవనాని ర ప్రజలె
కల న మార్ప రాదుదరు చేలియి

అలిన వాతాశమున గ్రభుని జేసిన వారిని
స్మరిం జేయచు మనసు స్నానమాడితిమేని
నవధాన్యములు పండి నవజీవనము వెలయ
ఈతిబ ఫల తొగి యీజేరు కోరికలు

నె నె మూగు వాసలు కురియు భరణై
అలా యని నదులు సెయ్యేలును బాట
కొని న్నియ నిండి మీల గంతులవేయ
అవ త గురలపై కలికి న మృదలాడు

న పాదగుల వాలు కురియ చేనవులు భర
నాధుడన స ఘముల కోసమున బొంగు
లేవి తెన మీ స్రుడవి లేకంజ మాయగుగు
ప్రతిగృహము శోభిల్లు ఎసువు తోరణములగు

తొలినంజ ఉదయాద్రి తూలియాడక మున్న
యమనా తరగిని యగు జలకములాడి
కగు నాభుని వరదు కాంతు పరంజ్యోతి
శరజాత్ముని గొలువ నిగుల మేల్కొని రాకె

[చిగ్గిని వర్షము కురిపం మని వర్షదేవి స్తోత్రము]

1 వర్ష స్వాహా ఓ జ ధి ౪ భీర
జీననాథాహి ఓ లోకబంధూ

నీ స్వ ధారి ను నిఖి - జిప్తు క్లే
అనం గార్హము సలరింపు మో స్వామి

2 విధిని గాముల జాగునేయక గ్రోలి
పై కెసి గగనమున పర్జన్య వర్షింపు!
గాయాత్ర క్షీతుడు కల్యాణ ధామునలె
నీ వర్షము కోడి వింగి విహరింపుమా

3 ఇల లోక బంధు కాధా భూతా
హరి చక్షుజు మేటి శరమందు రాజిల్లు
శ్రీ సుదర్శనము వలె సురుచిరంబా కాంతి
తతశ మెలుపులను తలుకొత్త చరిత్ర పు

హరి సంచితన్య బు సభయ మొసకడి రితి
తెలువ ను బూద్రవల కూటటను గలిగింపు
అవిలేను గార్హంబు సంపదజడలకు వోలె

4 వర్ష ధార పృథివి వర్షి పు పర్జన్య

మార్గశిర మాసమున మాధవుని పూజి స
నతె మాచరించేట ప్రజ భామలము స్వామి
తనంబున మేము స్నాన బు లాడునటు
పర్జన్య! వర్షింపు! ప్రార్థనను విన్నీంపు

(౧) దాదే చెలున మేలులకు)

అక్షలా కుష్పలా! అయ్యారి భాషలూ
వారి కాదును అచి సూక్త సుఖము గగుడు!

జన్మజన్మ లులకర్మముల నశియించ
చిత్తియు హాని శేర్ప చెలియలాదా రండి!

హాయామయకు జగల అర్థ మెఱిగినవాని
మధురాపురము నేల మాధవుని సుచిత్తులని
యమునెదె డ్డున జేరి మాదిపాడెవాని
భావున మాజి చి పురుషార్థము గనున

నా నెలయునగ శ్రే లైవాడలొ
అల్యాణ దీపమై రుణ జూపెవాని
తల్లికడుపున కెప్పుడవమన నూరి
అక సుకడుపులో నెగ్గి శిఖ యగువాని

అల్లల ను రండి! మెల్ల మెల్ల ను రండి!
వారిని గునమున ద చియ నెల ఘటియించి
మల్లె ను కెల్లలను మ చి చేమలతులను
అరి పూజించుదము నాత్మార్పణములతో

బుకి చి లి కీ మా శ్రీహరిని
గను వెను పా కమ్మ న నయి చు
ము కు జేనే పాకర్మము వా కరుణ
అన్నిలో మాదివలె వారి చునే నలియ

చెలియ! తెలవారె చిన్నారి! పొన్నారి
నికర లేవే చెలియ! నికర లేవేవే!

సిందూ ౩ వెలిచె చిత్రము & తూర్పుదెగా
పస వ క క మ గాయ బంగారు కాత్తులు!

చిలుక గోరింక లకె చెట్టుకొమ్మ పైని
నిద్రలా రానము క్రీగిగటి! విసనమ్మ
గుడిగంట వె మ్రోవా! మడివడిన భక్త
స్నానమాట రమ్మ ఖయా నిద్దర లేచి!

అభిలేశ్వరుని శ్రీ అచ్యుతాలయము మ
శంఖనాదము విగో! వాన! విసలేవమ్మ?
వేదపరసము విగో వినిపింపరావలే?
వారి మాధవా! యనెడి యర్చించు కీర్తనలు!

విషలు చన పాల్గొని విడిలించి రక్తసిని!
సధురమ్మార్తిని జేసి సన్నించు శ్రీవిభాని!
మా యశోటుని దన్ని మర్దించువాని! 'హే!
పతీతపావన! యనెడి ప్రార్థనలు వినరావ?

పాడలిని పాము పాన్పుపై నిదురించు
ఎరమేశ్వరుని ముని ౫ కీతో భావించి!
ఋషులు, యోగులు మునులు కృష్ణ! కృష్ణ! యనెడి
ధ్యానించు, భజించు ధ్వనలు వినరావలే?

ఓసి! లేజవరాల! ఓసి ప్రజ వగలాడి!
వినలేవళ చెవుల? కనలేవటే నుల?

మాధవాలయమందు మధుర గీత ధ్వనులు
శిభనాదములు సుత సుదతి! వినరావటే?

వానకొయ్య కలుకు గార్త వినరాదటే?
పంజరగులో చిలుక కలుకు వినరాదటే?
తెలవా వచ్చేనే! చెలియ నిద్దుర తెమ్ము!
జలజాక్షు బూజింప జ క బు లాడదము!

కంఠహోములు ఘులుఘల్లు మనుచును నుండ
కటిసూత్రములు వింత కాంతు లీనుచు నుండ!
కురుల పూవాసనల గోపకాంతలు లేచి
కవ్వములు శఱచేటి నవ్వడలు వినరావ?

కేళి రక్కసు ద్రుంచి వాసికెక్కినవాని
హరి! కృష్ణ! మాధవా! యచ్యుతా! యని మేము
నిఖలేశు గుణములను నీ నాకిటను నిలిచి
సంకీర్తనలు పాడ సఖయ! వినరావటే?

ఇంత నిద్దుర తగున? ఇంత! ఓ చేమంతి!
ఓ చిన్ని దొరిసాని! ఓ యందు వదనా!
తలవాకిలిని తెరిచి తరలిరావే వేగ!
తాన మాడగ చెలులు తరలిపోసాగిరే!

ఇ కనా యీ నిదుర? ఇంకనా పవళింపు?
చాలు వాలే నిదుర! సఖయ వే తేవే!

మార్గిళీ మాసమున మాధిపుని పూజింప
మనసు బూనితిమి గదె! సుగువరో! తేలెమ్ము!

తొ లిక్కిడి కూసెనే! తెంవార చున్నదే!
మంచు ముక్కలతో సుహి తెల్లనయ్యెనే!
మంచు పచ్చికి మేయ మదగా ధేనువుల!
తరలచున్నవి చూడు తరళి! వే లేనమ్ము!

చప్పటుల తాళము సరసగీతములతో
స్నానమాడగ బోవు జలజాక్షులను నిలిపి!
నిన తేపవచ్చితిని నీరజాక్షిరొ! లెమ్ము!
కలువకన్నుల తెరిచి కాంత! వేరాగదవె!

తొలి ంజ లవె చూడ! శోరణము కట్టెనే!
కమలముల వికసించె! కలువలవె ముగళించె!
పూర్ణపురషుని గొలువ పూన్కి పట్టతిమిగదె!
జాలంబు నేయగా జ జాక్షి తగునటే?

అశ్వముఖ రక్కసుని యణచివేసినవాని
చాణూర ముష్టికుల స్వర్గ మంపనవాని!
వీణాది వాద్యముల వేమకను భజియింప
మన కోరికల దీర్చి మన్నించునే చెలియో!

మాదియ్య కూతురా! సుగున! తే! తెలవారె!
 లచికిన్నెలు తెలుచి కాంత! నూ మాట విను!
 గణి కవాటము తెలుచి మముగూడ రాగదే
 జలకమాడగ బోవు జలజాక్షులము చెలియ!

పరిమళపు దీపముల పసిడికాయలు వేలయు
 మశిచితి సౌధము న చుండు బగు శయ్య!
 నియమమును విడనాడి నిదురించుచుంటివా?
 తామరలు వికసించె తరుణి! యిక లేవమ్మ!

మాగ్గళ్ళి మాన మన మాట మఱచితివేమో?
 మాధవుని పూజింప మర్యాద దాటితివా?
 స్నానంబు లాడటకు సఖియ! భయపడితివో?
 కలువలవె ముగ్ధులించె! కాంత! యిక లేవమ్మ!

అత్త! నీ సుకుమారి అవిటివా? చెవిటిదా?
 మూగదా? మురిపాల ముద్దు నీ చిన్నారి!
 ఎందు కదలకుండగను పటుమంత్ర వేసితివ?
 గాఢ నెదారె మనుగ కట్టుకట్టితివేమో?

జుకంబులాగ టకు సమయమాయె నటంచు
 నీ ముద్దులాడి నిక నిదుర లేపవె అత్త!
 శ్రీకరా! పరమాత్మ! శ్రీరామ! కృష్ణ! యని
 వేయి హరినామములు వేక్క జాడితిమిగద!

ఓ సఖీ! ఓ చెలీ! ఒకమాటా పలుకవే!
మన కవాటము తెరిచి మాతోడ పాడవే!

హరినామ కీర్తనలు హరియించు పాపములు!
గొంతుకలువ వె చెలియ! గోవింద స్తుతులతో!

తలుపు తీయక నీవు తగ లోపలన యుండి
మగనరో! మా మాట మన్నింపకున్నావు!
అట్టులై నె సరిరయో! అట్టులె లోపలయుండి
కలువనే నీ గొంతు కమలాక్షు కీర్తన!

పడితి హరి వ్రతముచే పరమ సుఖముల నంది
అనుభవింపగ గోరు అతివా మా తల్లిగడు!
నిదుర వేల్కొనవమ్మ! నీలవర్ణుని దలచి
గొంతు కలువ వె చెలియ! గోవిందు కీర్తనల

వై జయంతీమాల వక్షమున ధరియించి
పంచాయధిములతో పాలించు లోకములు!
అదిమధ్మాంతముల నెరెడి పర శ్లోతి!
పరివార్గముల నచ్చి పాలించునే చెలియ!

అల కుంభకర్ణుడ అలరి యోటమి నొంది
తన నిద్దురన నీకు తగనిచ్చి పోయెనా?
పరివాద్యము బొది పతితపావన కృపను
పరిమార్థమును బొంది పరిమసుఖ గుడవే!

లేవే శ్రీమత్త్రీ యిటు రాక! శోభనమూర్తి!
వెలుగుమన బుట్టి వర్ధిల్లు లతకూన

చె స్రబింబమ బోల అ దా మోముతో
కలువపూవు సొగసు కనలొప్ప సుకుమారి!

కు డ ప దుగుల ధేను కోటి గలవారింట
సిరిసంపదల తోడ చెన్నారు గృహమందు!
పా గుల కులములో వరగ బట్టినదాన
ఓసి కుముల రాణి! ఓసి ఒయ్యోగీ!

ఈ మార్గళీ మాన మింపా దగా కోజు
తెలిరెడి ఈ ముంగ 'తిరుమలేశా!' యనుచు
జగంబులాడి హరి జలజాక్షు పూజింప
ప్రతిన బూనితేను గదె! యతివ! మఱచితివేమో!

ఇందీవర శ్యాము సుందరుని మోహనుని
సర్వేశు భజించు సఖియ లందఱ మమ్మో!
నీ తలపు వాకేటన నిలిచి పాడే మేమ
నీవారమె నఖి! నిదుర లేవే చెలియ!

పాకజాక్షుని పాదపద్మములు వర్జించి
క్రిష్ణుని నిదురింప కొమ్మ తగువా సీతి
జగంబు లాడుదము! జలజాక్షు పూజింప
ఇహ కముల బొ ద ఇంతి వెల్కొనవమ్మో!

ఏమి నిడుగొగాని యెరుగమే చెలియా!
 ఏ మాయ క్రిమ్యెల్లో యెరుగమే ఖయా!

నీ చిన్ని మనసు నీరజాక్షుని బుటచి
 మాయనిదురుమ నుగ మతులకః తనుబొందె!

నీదు వాకిలిము దు నిలిచి జ్ఞామెనదే!
 మంచు ముత్యాకో మా తలలు తడిసెనే!
 ఏ మాయ నిదురయో యేవుగా నిన జుట్టె
 కమలాసనా! లెక్కు! కాంత! తేజోవతీ!

తన లేగలగు త మకొని చేవుగొనుచున్న
 ఆల చను మొసలు క్షీరములు కరిగెనునుండె!
 ఉదయ సంధ్యల కాంతు లోలాడె తూర్పుదెస
 కమలములు కొనిలో కాంత! లకసిం చెనే!

ఇలలేని సంతదలు గ వాని చెల్లెలా!
 మా యమ్మ! మా పల్లి! మా ముద్దుగమ్మో!
 మాయ నిద్రలు విడిచి మది నిలిపి హరిపెని
 జలకంబుగాడి శ్రీ జలజాక్షు పూజింపు!

రావణుని మనుమాడు రాగుకథ నంతటిని
 పాటపాసగ ప్రజలు పారవశ్యము గొనిరి!
 వీధి వారల అనుచిని క్షేమకొనిరి ఖి!
 బౌర్రా! యిదియే య రి లేవపు నిదుర!

తెలవారుచున్నదమ్మా ! మాయమ్మ !
తొలికోడి కూత వినవమ్మా !

లేడి కన్నులదాన! లేవే బంగరు బొమ్మ!
భగవంతు పూజింప భక్తితో మేలుకొను!

చిత్త గుర్తినని పరమ పురుషుని హరిని
చెరితమును నాలవంచుట వినవే ?
భామ దండ గూడి భక్తి స్నానము జేయ
వైష్ణవ పూజింప వగవల్లి! జని రెవుడొ!

పక్షు నే మేతకై పయనమగుచున్నవే!
గురుడై మించెనే గుడి తలుపు తెరిచిరే!
వేగుచుక్కయు పొడిచె! వేడుకను బాలకులు
పారమలు పద్యాలు పరియించు చుండిరే!

ఈ పుణ్య హేమంత మీ మార్గశీరమున
నిఖయిందల గూడి స్నానమాడక యిటుల!
ఈ నిదుర యేనే? యీ రీతి తగునటే?
నిఖయి! మన చెలులంత స్నానమాడగ జనిరి!

గుల్లె మాలతి, పొగడ, మాలతీ పుష్పముల
హరిని పూజించి నీ వడ్డుకొను సకడలు!
చెలులతో గూడికొని శ్రీ హరిని పూజి పు!
పాప దృముల బొంది పరమార్థమందవే!

నిద రలేవే చెలియ' నీట బంగర మొన్న
అరి నా పిలుపు ను గాలింపు దొరసాని

తో లిలధ్య రెళిలవే' తూర్పు దెస విడిసింఁచె!
జలకిమాడ రావే' జలజాక్షి! సుకుమారి!

కమలముల విడిసింఁచె! కలువలవే! ముగళింఁచె !
తిరునామము తోడ తరుణ! జియ్యరు లదిగొ!
కుంచె కోలల తోడ గుడి తలుపును తీయ
నరగు చున్నారదిగొ! అలర గీత ధ్వనల!

మునుల, యోగుల ముక్తి మూపురుషుని హరిని
ధ్యానించు చుండిరదె! జ్ఞాన వై రాగ్యముల!
శ్రీవిష్ణు భక్తు లదె! చిద్విలాసుని గొలువ!
హరి కీర్తనలతోడ నరుగు చున్నారదిగొ

నేనె మీ దరి జేరి నిదుర లేపుదు ననుచు
నెఱవాది మూలను నీటు గులికితివి శాశి
సిగ్గుపడ వేమిటో! చేటి! నీ మాటలకు
అడి తప్పన దాననైతివే! చెలియో

అమ్మ దొంగా! ఎంత అల్లారు ముద్దువే!
ఇంత నిద్దుర తెగునో ముంతి నీకే తెగున!
మధుర నచనములచే సుముగూ? వే రావె
పతిత పావనుని శ్రీ పరిమాత్ము పూజింక!

శ్రీ గోదా దేవి

“ఓ చిటుత రాచిలుగ! ఓ మధుర శుభవాణి!
వారిపూజ ముఱచి యిటు అలగ నిద్దుర తగున?
నీ కొఱకు వేచి యిటు నిలిచి యన్నారమె
ఇన్ని నేనీ లెమ్ము! ఇంతి! జలకములాడ!

నోము మామను ముఱచి నేమయును విడనాడి
హస్తీరసం మానయతివ! యిది తగునలే?
నెసరి నగురస ఇటుల యెటుల దోచితివి చెలి?
వేచియుంటివి! ఎల్లపు విని వేగ రాగదే!”

చెలియ

‘ నడికారి తనముతో నొవ్వజేయకుడమ్మ!
తో లికోడి కూయగా తొయ్యలీ! లేచితిని!
మాయ నిద్దుర గమ్మి ముఱచి నిదురను బోతి!
క్షణ మాగరమ్మ! యిదే! చనుదెంచు చుంటివే!”

శ్రీ గోదా దేవి

“క్షణమగుగ దినమాలే! గడియ యన వత్సరము
గడియవాటుట యన్న కావలయు యుగములే!
సఖియ! నీ చతురత్వ సాగుర్థములు తెలియు
గడుసుదానా! వేగ కదులు! జలకములాడ!”

చెలియ

“గడుసుదాన నటంచు నలుకొనకొడమ్మ!
మాట మెత్తీ యంచు మఱ మీరె చతురులూ!
కోపగించు లెన్న! కొనరు మీ మాటకు
జలకంబులాక మన చెలుంతె వచ్చిరా?”

క్రీ గోదా దేవి

“వచ్చినారమ్మ! యక విచ్చేయవే కొమ్మ!
ఎక్క రొక్కరినిగా లెక్కించుకోనమ్మ!
వారినామముతోడ చుటచి నీని విలుచుచు
ఇచటనే తెలవాడే! గుంతి! నీ వాకిటన!

కరిని గాచినవాని కల్యాణ భామునీ!
విశ్వరూపుని వేడి విమలస్వరూపునీ!
పూజింపగా మేము పొత్తి పోనయినే!
చరచరా రావమ్మ! చాన! నలకమలాక్ష!”

[గోపికలు యమునానదిలో స్నానము లొనర్చి స్వామిని దర్శించుటకై
హరిమందిరమున కెత్తెంచి హుద్దారి రక్షకులను ప్రార్థించుట]

హరి ద్వారమున నిలుచు అస్థిలా రా వినడు!
హరిమందిర గమ ద్వారపాలకురార!

సు ర ధ్వ ములను అ దాల తోరణాల్

రాజిల్లు హరిద్వార రక్షకుల వందనము!

వందనములు మావి వజ్రమందుగా గొనడయ్య!
వల్లకాదని పలికి మళ్ళీ రన్నగడీ!

మన కవాటము తెఱచి మన్నింప మా మనవి

అట్టె స్వామిని జూచి యట్టె పోవుదుమయ్య!

వ్రత మాచరచుటకు వరతాగ వాద్యములు

ఇత్తు నని పలికె హరి యంపుగా మాతోడ!

జలకంబులాడి శ్రీ జలజాక్షు దర్శింప

పూజి ప వచ్చితిమి! పుణ్యపురుషులు వినడు!

కల్ల కడటములేని గొల్ల కన్నెలమన్న!

సుందరుని గోవిందు జూడ వచ్చితిమిన్న!

నల్లనగు స్వామిపై నాట్యము తోపాడి

పూపు ర్పించి మా పురమునకు బోయెదము!

గోపాల దేవునకు కూర్చి దాసులమయ్య!

తలుపు న తెఱచి మము దర్శింపనిండయ్య!

కైశికీ రాగమున కల్యాణ ధామునికి

మెలకొలుపుల పాడి మేమిదే పోయెదము!

[స్వామికి మేలుకొలుపు పాడుట]

మేలుకొని! నోవండ! మేలుకొని నోవా!

ఆదన రాకుండ ఆదకొని పరమాత్మ!

అన్న వస్త్రము లిచ్చి ఆలించు పాలించు

పరమపురుష! నీకు ప్రణత లివె! గైకొనుము!

తొలి యధ్య ఉదయాద్రి వేలియాడ మనపు

యను నా తరంగిణి యను జ కమలాడి

నీ ధర్మము గోరి నీ ద్వామన నయి

వేచి యున్నామయ్య! వే నిమర లేవయ్య!

తన్ని! వ్రజభామినీ! తల్లీ! యశోదమ్మ!

వందన బులు గొనుము! సందగ్ధనా దీక్షమా!

అల్లసల్లన లేచి మెల్లగా శ్రీహరిని

మేలుకొలుపుము తల్లీ! మేలు జగతికి గలుగు!

మూడ లోకమును మూడడుగు ను గొలిచి

ఆక్రమి చితివయ్య! ఖలేశ ఎటుడవై!

చాలించు నీ నిమర నీ గోకేశ్వరా

పాలించు చుమ్ము పయ భద్ర! జీవేశ్వరా!

మేలుకొను బుదేవ! మేలుకొను బువీర!

కనక మాజిరం న కదూర పాపమున!

తమ్ముడగు వారికోడ తగదుర లేవయ్య!

మేలుకొని మనవి విని మేలుకో! పయ చుమ్ము!

యశోదకు మగ్గు అందాల కొలలా
అఖిల లోకేశ్వరుని యథ్థాంశి' శ్రీదేవి'

ఓ నిలసుందరీ! ఓయగ్గు! మేలకొను!
తలపుతీయము తెల్లి దయగనుము మామీద!

కొలికోడి కూననది! కొలిసంధ్య లవె తొణకె
గురివింద పొదలలో గోరింక పలికినది!
పంజరములో చిలుక పలుకు వినవేసుమ్మ!
తలపు తీయవదేమి? తప్పేమి మామీద?

కందుకము, కమలమున కరమూను ధరియించి
శ్రీహాకి నన్నధిని చేరి నిలిచే దేవి!
చంద్రబింబము మించు అంగా మోము కో
అరి భక్తుల కోర్కె లందించు మహాక్షి!

హరి నేనకై మేము అరి వత్తిరుమ్మ!
కిరూ పునుమ్మ! శ్రీ కల్యాణ! వర క్షి!
అందఱుగూడ శ్రీ హరిగామముల భక్తి
పాడుకందము తెల్లి! పాటించు మా మని!

నిదుర మెల్కొనుచుమ్మ! నీరజాక్షి! సరోజ!
పరమ సిరులకు కల్పవల్లి! జగదీశ్వరీ!
శ్రీహరిని దర్శింప జేవచ్చితి చుమ్మ!
కల్యాణ! హరిజేరు కాక్ష నిడేర్చుమా!

గజరాజ నరద! శ్రీ కమలాక్ష! మాధవా
పలుకవా ఒకమాట! పలుక! బంగారమా?

నోరార పలుకగా నోటి ముత్యములన్ని
రాలనా? జారునా? మెలకొను జగదీశ

*ష్వరపు దీపాల గదియందు సుకుమార
అగరు ధూపములతో ఆనందిమను గొలుపు -
పరిమళము వెదజల్లు పాన్పుపై శయనించు
పరమపురుష! లేచి పలుకవా? ఒకసారి!

విడిసించు విరులు కడు వేష్క కొప్పున దాల్చి
పరమ సిరులు కుప్పనల్లి! జగదీశ్వరీ!
పడములొత్తుచున్నాడ పాన్పుపై శయనించు
మాధవా! ఒకమాట మన్నింపు మా వినక

నదుర లే! గొపాల నద - లే! గొవింద!
వ్రత నియమ పాలన ను వర్తిల్లు కన్నెలము!
స్నానంబులాడ యిది జుజాక్ష! వచ్చితిమి!
నీ దర్శనము గోరి చిద్రు మెల్కొనుమయ్య!

కలువ కన్నుల తల్లి! ల్యా - శ్రీనీళ!
నీవైన తెలుపుమా! నిఖలేశ్వరుని తోడ
యిది కవాటము తెఱచి మాధవుని మేల్కొలిపి!
హరితోడ మా మొఱు హరిణాక్షి! తెలుపవే

మేలుకో! వనమాలి మేలుకో! శ్రీకృష్ణ!
మేలుకో శ్రీనిళ! మేలుకో తల్లీ!

అఖిం లోకంబున ఆలించి లాలించి
పాలించు సంపతులు ప్రణతు లివె గొనగూ!

ఇంద్రవాది దేవతల నింపుగా కాపాడి
మును యోగుల బోచి మోక్షమిచ్చెడి స్వామి!
వెన్నంటి రాక్షసుల వేతలు కూర్చేవాడ
ఆపన్నులను గాచు అఖిం లోకేశ్వరం!

గోపకాంతంబుయ్య గోవిద! గోపం!
ని నెవకై వచ్చి నలిచితిమి ద్వారమున!
యమునా తరంగిణి యమలోదకముండు
నీరాడి వచ్చితిమి! నీ పూసకై కృష్ణ!

ఓ నీళ! జగదాంబ ఓ లక్ష్మీ! హరిదాస!
మేలుకో! నిదురి విడి మేలుకోవమ్మా!
నవ పుష్పధారిణి! నవమాల్య శోభినీ!
వారికీ ర్తనాలాప! ఆలి పు మా విసతి!

యమున యొడ్డున జేరి ఆటలను పాటలను
కృష్ణ పూజ వెళ్ళి కీర్తించెడిము!
ఆంజ్ఞము మతయు నద్దమును వే నచ్చి
చును జేర ఎంపవే మాతల్లి! శ్రీహరిని!

న గొంతు మా నాథ లోకేశ్వరా
మెలుకొ గోపా మెలుకొవయ్యా!

బద్ధిజన ఎత్తెలా భద్ర జీవేశ్వరా!
మెలుకొన! తెలవారె! యెలుకొవయ్యా

ఎ గారు విందె - గా గి పొర గ చాలు!
ని మ పొర గు - గు మోడు ధేనవుల గు-
లె సాద 3 - గుద్దు లల్లారు మురిపెమా!
వ్రజకొంతెము స్వామి ఎందనంబులు గొనెము!

దుర్జనల హరిముంచి సజ్జను కాపాడ!
శాంతి ధర్మము నెలప సకల జీవుల గాన!
వైశింక ధామమున వదిలి భూలోకమున
మము గాన వచ్చితివి మాధవా! మాపల్లె!

నిగమాగముము -న్ని నీవే సృజించితివి!
నిగమములచేనైన నీవు తెలియగ లేవు!
శ్రీత్రురా - కువలె శరణు జొచ్చితిమయ్య
అరి మా మొఱున విను అచ్యుతా పరమేశ

నీ చరణములు నమ్మి నిన్ను మదిలో ఏలచి
నిర్మలోదకములను నీరాడి వచ్చితిమి!
కై వారములు నేయ కౌంతలము జీవేశ!
అంజలై కై కొనము ఆరరింపగ లెమ్ము!

స్వామి! నీ దయ వేది? సరస వీక్షణ మేది?
కరుణ మాపై చిలుక! కాంతలము ఎన్నింపు!

ఎఱ్ఱ తావర వలె నింపారు కనుదోయి
మాపైని బఱపుమా! మూధవా! కరుణించి!

శ్రేష్ఠ రాజులు ఓడి శౌర్యమును గోల్పోయి
నీ గద్దె ఎటును నిలిచియుండెడి కీర్తి
మానాభిమానములు మమత ను విడనడి
తరలి వచ్చుతిమయ్య! తెగునయ్య! యిది నికు?

మార్గభీత్తా నమను మానినల మిదె చేసి
ఆడచును బాచును హరిభద్ర కీర్తనల!
నీ స్వారమున నిలుచు నీరజాక్షులవయ్య!
అరమోడ్పు కనులతో నల్లనల్లన జూష!

సరసిలో పద్మములు ఝంకారములతోడ
ముసురు తుమ్మెదలవలె ముక్తి కంఠములతో
నీ మందరము చట్టు నిలిచివారము దేన!
చల్లనీ చూపులన జల్లు మాపై కరుణ!

రవి చంద్ర కాంతులను రాజిల్లు వీక్షణము
హరించు పాపముల ఆర్తి, తాడము మాపు,
నీ కృపా కిరణమే నిఖిల సంకదలకును
తావలను! మోక్షశ్రీ ద్వారమై విలసిల్లు!

త లిరాదనయ్య! దయచేయవే స్వామి!
పాలిపగనయ్య! పరగు పురషోత్తమా!

దర్శింపనచ్చినా తగుణులము పరమాత్మ!
పరవాద్యముల గోరు వ్రజకాంతలము స్వామి!

వా కడలిని శేషపాన్పుపై పవళించు
నధుసూదనా రమ్మ! మా మొలక నాలింపు!
అ కజేంద్ర ని బ్రోచి యాదరించిన కీతి!
మాపై ని దయజూపు! ఎదుర పక్షులను!

సురలు గు నిబృందములు స్తుతియింప నీ కీర్తి!
చీటితివి రక్తిసుని నరసింహ రూపమున!
ప్రహ్లాదు కరుణించి, యాహ్లాదమును గూర్చు
సరసవీక్షణములను స్వామి మాపై బఱపు!

వాన కాలమునందు వర్జించి గహనమును
గుహయందు నిదురించి, గ్రుమ్మక గుగరాజు
జూలు, తనవు విదిల్చి కాలు కీచి కదిల్చి
గర్జించి వెడలనటు కదలు స్వామి! వేగ!

శిల్పసౌందర్యముల చెలవొందు బంగారు
రత్నాల గద్దెపై రమణితో గూర్చుండి!
మా మొలక నాలించి మా పూజలను బొంది!
భాగ్యాలు కురిపింపు! భవజుధి దాటంపు!

(మేల్కొన స్వామికి మంగళ నీరాజనము)

మంగళము గోవింద! మంగళము గోపాల!

మాధవా! వచ్చితిమి! మగువలము హలకుల!

విశ్వరూపుడ ననచ విజ్ఞాన దీపమని

కల్యాణములు గూర్పు కారుణ్య మూర్తివని!

మున్న రెండడుగులను భువి దివిని కొలిచితివి!

బలిని ఒంటితివిగని! పాతాళ భూములకు!

శ్లవాదుణ దివ్య పాద శద్ధంబులకు

మంగళం బిదె! నీకు! మాధవా! కిరు శంభు!

హనమదాదుఁ గూడి యల ల క దానవుల

భూభారమును దీర్చి పుడమి గాచిన దేవ!

సాధుజన హృదయ శ్రీ సకల జీవేశ్వరా!

మంగళము నీదా భుజ మవానియ శక్తి కిదె!

శకట లక్ష్మసు బట్ట చినిమితివి లీలగా!

వత్స రాక్షసు చుట్టి వంచితివి ఫేలగా!

వేణువున నూదుచును వ్రేతకాంతలు నీకు

మఱువంచు మాయ కిదె! మంగళము మరచూత్మ!

అల యమున నది మొద్దు నాలమందల నీపి

అందాల కొలికించి యమరులను మూరిగించి!

రానక్రీడల గోరమణు ను దేలిచు

ఆనందమూర్తి కిదె! యాత్మాభివందనము!

గొడగువలె వ్రేలితో గోవర్ధనము నెత్తి
 గోపకులమును గాచి గోరక్ష జేసితివి!
 నీ రూఢి గుణములకు నీ నామ కొలులకు
 మంగళం బిదె! నీకు మాధవా! కైకొనుము!

దుష్టు ను రిమార్చి శిష్టులను కాపాడు
 అరిభయంకరములై యలరారు నీవైన!
 శంఖు, చక్రము, గదా, శార్ఙ్గ ఖడ్గములకును
 మంగళము! ఇదె నీక మంగళము! జయశీల!

నిరతమును హరిచరణ నిడమందన నిలుచు
 అడుగు దామరలకును అ జలలు ఘటియించు
 సిరులిచ్చు శ్రీదేవి! శ్రీనీళ సుందరీ!
 మంగళం బిదె నీకు మాతల్లి కైకొనుము!

ద్వారమందున నిలుచు తరుణులను బ్రోతువని
 పరవాద్యముల నొసగి భరియింతువని దుచి
 కనుక పల్కెరిమంద కర్పూర హారతుల
 మంగళంబులు పాడ మాధవా! వచ్చితిమి!

(స్వామిని పరవాద్యము తిమ్మని వేడుట)

అర్థులము జగదీశ అబలము పరమేశ!
అ జలలతో నిలచు అనుగులము పరమాత్మ!

మా కోర్కెలను దీర్చి మన్నించు విభిడవని!
అనురాగ శిని వరచు నరసి వచ్చితిమయ్య!

ఒ అమ్మ దేవీ యగరిమున జనియించి
ఎది అమ్మ వెడియ దు నొదిగి పెరిగితివయ్య!
కరినచిత్తుని కంసు కిష్టాల నెదిరించి
గొల్ల ను గొల్లవై గోలజేసతివయ్య!

ఆగపాలలు నేయ ననురు కు శిఖివి గవ!
అర్థులకు భర్తలకు నాప్తువు లోకేశ!
పరవాద్యము - ది పాలి పమా వ్రతము
జ గులాడి యిటు జలజాక్ష! వచ్చితిమి!

మా కోర్కెలను దీర్చి మన్నించి బ్రోచుచో
మహనీయు సంపదల చుహి నొప్పెనము స్వామి!
నీ నాగు గుణములను గొరతమున స్మరియించి
ఆనంద వార్ధిలో నలరుదము జగదీశ!

పతితిపానన మాకు పరవాద్యముల నొగి
వ్రతము పాలిపగా పరమ భక్తివిలుము!
అఖిల లోకింబలకు నాత్మేశ్వరుండవని
అరసి వచ్చితిమయ్య! యా త్కర్పణము నేయ!

ఈ మార్గళీ వ్రతము నీడేర్పగా వలయు
పరవాద్యముల నిచ్చి పాలింపవా స్వామి!

మా పూర్వ సంశేజులు మాకు దెలిసినవన్ని
మామీడి శృంగ జూప మాకు దయసేయవా?

గోక్షీరివల కన్న కూర్చి తెల తెల్లనగు
కుం పర్వతము లదురు గురునాథము నొప్ప
పాంచ జన్యముబోలు ఎవని శిష్యముల నిమ్ము!
పెను నాడములు సేయు ఘన వాద్యముల నిమ్ము!

బంగారు పల్లెముల మంగళంబగు దీప
శృంగారములు మిగుల చెన్నొందు గీతముల!
మంగళా శాసనము మదిపొంగ పరయించు!
హరిదాసులను మాకు నర్పింపు పరచూత్మ!

దిపమాలిక లుంచు దివ్యమగు స్తంభములు
బహువన్నె భృజములను ఎవని వితానములను!
తులసీదళములను విలసల్లు మాలికలు
ఆలపట్టము, అద్దములను దయసేయమా!

పరిమ కాఠణ్య! శ్రీభక్తజనవత్సలా
వలపత్రశాయి! మా వరద! ప్రభు! లక్ష్మీశ!
మా నోము ఫలియింప మా కోర్కె లీడేర
అవధరింపుము స్వామి! ఆలించి కరుణింపు!

[వ్రత సమాప్త దినమున కొన్ని కోరికలడుగుట]
 దుష్ట సంఘము నణచి తూల జేసేవాడ!
 ఆశ్రీకుల కాపాడి యాదరించే స్వామి!
 నీ దరిని జేరితిమి! నిన్నాశ్రయించితిమి!
 జన్మములు సఫలమై ధన్యులము నైతి మిల!
 క్షీరించి, భజియించి, గీతముల స్తుతియించి
 పరవాద్యముల బొంది వ్రత మాచరించితిమి!
 వ్రతము ముగిసేవేళ వాసుదేవా కొన్ని
 కోరికల మా కిమ్ము! గోవింద! కరుణింపు!
 ఆడువారిలమని యనాదరము సేయకము!
 తప్పులని దలపకుము! తరుణులము గద స్వామి!
 వ్రత కన్యలము సుమ్మి! వ్రతము ముగిసేవేళ
 కోరుచుంటిమి కణ్ణ! కొర్రెలను కొన్నిటిని!
 కంటే కాసులపేర్లు, కనకాంబరము లిమ్ము!
 నడమ కొడ్డాణమును నళినాక్ష! యనేయి!
 కాళ్ళకిందియ లిమ్ము! కడియాలు మెట్టియలు
 చెవుల కివ్వులు, చెంపసవరాలు గాజులను
 ఆభరణములు దాల్చియలరి వచ్చెదమయ్య! !
 ఇంత శుభసమయ మికనెపుడు వచ్చును స్వామి?
 ఏ జీవులకునైన యీ భాగ్యమబ్బునా?
 పాల్యెన్న మీగడలు పాయము భక్ష్యములు
 బాతులుగ గూర్చుండి భక్షింత మో స్వామి!

(జన్మ జన్మల బంధ క్రిని బంధవృక్షమును గోలబట్ట)

‘చిన్నికృష్ణ’ యనుచు చిన్ని పెర బిలివిన గుము
మన్నింపుము మాధవ య సగువలెనుని దయ కలచి
పేరుపెటి పలిచితివని నేర మెచి బోకురుయ్యి!
కోరిన మో కొరెల్లిచ్చి గోవిందా! కరుణపుము!

కొండలలో కోనలలో గోవుల మేపుచు తిరుగుచు
వెట్టిగొల్ల కులమునందు వ్రేవనైచు జననమొది
మాలో నీ వొకరివిగా మాట మంతి మెనలచుంట
ఎన్ని వ్రతము లాచరింప! యీ భాగ్యము గలిగిన కొ
మా నోముల పంటవలన మా పున్నెము ఫలమన న
మాకొఱకై జననమొంది మాలో నీవొకరినైతి!
గోపకులమునందు జేరి గోవిందుడ వైతివయ్య
విన్నపముల నాడించి విరియపుము నీదు శభము!

ఏ జన్మల బంధనమో ఏ జన్మల వాసనయో!
వీడని యీ విరబాధము విడదీయుట వలనుగాద!
మా చేతను నీ చేతను మఱలింపగ వశముగాదు!
జన్మ జన్మలీ బంధము జత నేయుము శాశ్వతము!

పరమపురుష! పద్మనాభ! భక్తవత్స! శ్రీహరి
అఱ్ఱుల మనుగులము! ఆత్మాత్మణమయన నీ!
నిన్ను శరణమని ఎమ్మిస నిరజాత్ములము ప్రేమ!
అన్య మెరుగమోయి కణ్ణ! ఆది పురుష! విశ్వకూష!

మనసు తెలిసిన నీకు మనవి జేయగ వలెనా ?
నీకు చెలియని దేమి? నిస్సమాభ్యధికడవు!

ఆనంద! అదుతా! అఖిలేశారా! శౌరి!
మనకు మధనము మర్యాద నిలుపుమా!

తెలి రేకీక ముంకు తెలవారు సామునను
దొరకంబలాడి యిటు 'జుజాక్షు!' 'శౌరి' యని
ఇష్ట ఖిగుల గూడి నిష్ట పూజించుటల
పరవాద్యములకు నని భ్రమియింపకుము న్వామి!

అడగు వామరల కిదె ఆత్మార్పణంబునుచు
మధుర భక్తిని గొలిచి మంగళంబలు పాడ!
పుష్పంజలులతోడ పూజలను సల్పుటను
పరవాద్యములు పొంద పరమ లక్ష్యము గాదు!

గోపకులమున జేరి గోరక్ష జేసతి!
మిమ్ము బాలింపగను మాయుడు దిరిగితివి!
మా పూజలకు గొనక మాధవా! మా నేవు!
నీ మధనము నిటుల నిలుగ మా విన్నపము!

ఏడేడు ద్విములు ఎన్ని యుగములకైన
విడిచిని నిధిమై ముడులువడి యుడవలె!
నీ పూజ! నీ భక్తి! నీ స్మరణ! నిలువ వలె!
చేపటికి! మాపటికి! ఇప్పటికి! ఎప్పటికి!

(మంగళాశాసనము)

ఈ మార్గశ్రీ వ్రతము నెవ రాచరింతురో!

ఈ పుణ్య గీతము నెవరాలపింతురో!

అంద ధామజ్ఞ అఖలేశు కృపచేత

అఖలార్థములు బొంది యానందమగుగాత!

వ్రేలైవాపలో గొడ కిన్నియలంత

పరివాదముబొంది ఛడయించి శ్రీ హరి!

ఏ పూజన జేసి యే పుణ్యులందీరో!

ఎటుగువాడికి శుభము లింపుగా నమకూరు!

విల్లిపుత్రుడు అను వెను గ్రామమునందు

విష్ణుచిత్తుని తనయ నె నె తులసీదనము!

ముప్పదుల శృతుల నిదె ముద్దుగా బాడినది

పంపించు వారలకు పరమ శుభములు గలుగు!

ఈ భక్తి గీతముల నింపుగా బోయించి

ఆచరించెడివారి కఖల శుభములు గలుగు!

పరమార్థమును గలుగు పావనంబగు భక్తి

అనందమంగళము అలరు శ్రీహరి కృపన!

హరి చతుర్భుజుడు శ్రీ అఖలేశు డచ్యుతుడు

భక్తి వెల్పులుడు శుభ ముక్తిప్రదాయకుడు!

పరమ ప్రాసన్నుడౌ పద్మాక్షు దయచేత

మహి ప్రజల కందఱికి మంగళంబుగా గాత!

